

فهرست پایان نامه های کارشناسی ارشد و دکتری در زمینه گویش‌های ایران (بخش تكمیلی)

محمدامین ناصح (دانشگاه بیرجند)

پایان نامه های تحصیلی، به عنوان شاخص پژوهش های علمی دانشگاهی، با تمام اهمیتی که در پیشبرد مطالعات نظری و کاربردی داردند، به دلیل ضعف نظام اطلاع رسانی کشور، غالباً ناشناخته می مانند. به منظور معرفی پایان نامه های ارائه شده در حوزه «گویش‌های ایرانی»، کتابچه‌ای مشتمل بر اطلاعات ۲۶۶ پایان نامه دانشگاهی، برای نخستین بار در سال ۱۳۸۰، به همت گروه گویش‌شناسی فرهنگستان زبان و ادب فارسی به چاپ رسید. مجموعه حاضر، که در حقیقت ادامه فعالیت مذکور است، به معرفی ۱۳۷ پایان نامه تحصیلی دیگر، غالباً مربوط به سالهای ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۲، از دانشگاه های دولتی و آزاد کشور در همان زمینه می پردازد. این دو مجموعه موضوعی، در واقع، بخشی از نتایج یک طرح پژوهشی میدانی است که با هدف معرفی پایان نامه های زبان شناختی دانشگاهی از سال ۱۳۷۷ در تهران آغاز شد و ادامه آن در قالب یک طرح پژوهشی در دانشگاه بیرجند^۱ پیگیری و در اردیبهشت ۱۳۸۲ به انجام رسید. تعداد عناوین ارائه شده در این دو فهرستگان، مجموعاً ۴۰۳ پایان نامه تحصیلی است که در ۲۳ مرکز آموزش عالی

۱) طرح پژوهشی «گردآوری و چکیده نویسی پایان نامه های زبان شناختی دانشگاهی دولتی و آزاد کشور» در معاونت پژوهشی دانشگاه بیرجند

دولتی و آزاد^۲ در ۶ رشته دانشگاهی^۳ به انجام رسیده‌اند. شایان ذکر است که در گردآوری و تنظیم این اطلاعات، توجه پژوهندۀ تنها به گویشهای ایرانی معطوف نبوده، بلکه همه زیانها و گویشهای موجود در داخل مرزهای کشور را مد نظر داشته است. به علاوه، با وجودی که عمدۀ اطلاعات معرفی شده در این دو مجموعه، از طریق مراجعة مستقیم به کتابخانه‌های دانشگاهی گردآوری شده است، به منظور اطمینان بیشتر، کلیۀ پژوهش‌نامه‌های داخلی دانشگاه‌های مورد نظر و بهویژه اطلاعات مندرج در فصل‌نامه‌های مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران، با علم به محدودیت و ضعف نسبی آنها، به‌دقت مورد بازبینی قرار گرفته‌اند.

۱. آذری، فروغ، بررسی مقایسه‌ای لهجه نجف‌آبادی و اصفهانی، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.

۲. آذری حمیدیان، شادی، طرح ملی گویش‌شناسی ایران (بررسی مقایسه‌ای واژگان و جملات پایه در ۲۰ روستا از استانهای گیلان و مازندران)، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.

۳. آقاجانیان، کارینو، توصیف نظام آوازی آرمی معيار شرقی (گونه تهرانی)، به راهنمایی دکتر یحیی مدرسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.

۴. ابراهیم‌پور کرد روبدباری، سیروس، بررسی ساختمان گروه اسمی در گویش مازندرانی بر بنای نظریۀ ایکس تیره، به راهنمایی دکتر علی درزی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۰.

(۲) مرکز آموزش عالی عبارت‌اند از: دانشگاه اصفهان، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، دانشگاه تربیت مدرس، دانشگاه تهران، دانشگاه رازی کرمانشاه، دانشگاه شهید باهنر کرمان، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه شهید چمران اهواز، دانشگاه شیراز، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه فردوسی مشهد و دانشگاه‌های آزاد اسلامی واحد اراک، پیرجنده، تبریز، تهران مرکزی، دزفول، زنجان، سبزوار، سمنان، کرج، علوم و تحقیقات، کرج، مشهد، نجف‌آباد.

(۳) رشته‌های آموزش زبان انگلیسی، آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان، زبان‌شناسی همگانی، زبان و ادبیات فارسی، فرهنگ و زبانهای باستانی و مردم‌شناسی

۵. اخروی، علی، بررسی واژگان و اصطلاحات ویژه گونه فارسی اصفهانی، به راهنمایی دکتر سید علی میرعمادی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۹.
۶. ارجمندی، معصومه، تأثیر واژگان قرضی فارسی معيار بر واژگان بومی گیلکی رشتی، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۱.
۷. اژدرزاده، مسعود، بررسی فرایند ترکیب یا مركب‌سازی در واژه‌سازی زبان ترکی آذری در چهارچوب اصل لیبر درباره ساخت موضوعی، به راهنمایی دکتر علی اشرف صادقی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۲.
۸. اژند، مهدی، بررسی و توصیف ساخت آوایی گویش قوچان، به راهنمایی دکتر رضا زمردان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۰.
۹. اسماعیلی، محمدمهری، گویش سده‌ی، به راهنمایی دکتر زهره زرشناس، دکتری فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ۱۳۸۰.
۱۰. اشرفی ورنوفدارانی، مرتضی، پژوهشی در واژه‌های گویش سده‌ی، به راهنمایی دکتر کورش صفوی، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ۱۳۷۹.
۱۱. افخمی موصلو، ایرج، تجزیه و تحلیل مقابله‌ای جملات و ساختهای سازه‌ای زبان فارسی و آذری با رویکرد آموزشی، به راهنمایی دکتر لطف‌الله یارمحمدی، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۹.
۱۲. امین غفاری قره‌شیران، مریم، نمود در زبان ترکی، به راهنمایی دکتر مصطفی عاصی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۹.
۱۳. امیریان بوداللو، ربابه، گویش تالشی روستای میرزانق (استان اردبیل)، به راهنمایی دکتر یدالله ثمره، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۱۴. انصاری دزفولی، محمد مهدی، فرهنگ لغات و اصطلاحات در گویش دزفولی، به راهنمایی دکتر غلامحسین تمدنی، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول، ۱۳۷۹.

۱۵. بابایی نصرآبادی، سکینه، گویش آذری، به راهنمایی دکتر محمود روح‌الامینی، کارشناسی ارشد مردم‌شناسی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۴.
۱۶. برجسته دلخروز، بهروز، ساخت واژه در گویش بلوجی رایج در سیستان، به راهنمایی دکتر تقی وحیدیان کامیار، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۱.
۱۷. بروجنی، محمدرضا، لغات و اصطلاحات بروجن با نگرشی به کتاب قله‌نشین قاف، به راهنمایی دکتر ایرج وامقی، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، ۱۳۷۹.
۱۸. بشیرثواد، حسن، بررسی جایگاه و کاربرد فارسی و مازندرانی دانش‌آموزان و معلمان دوره متوسطه شهرستان آمل، به راهنمایی دکتر یحیی مدرسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۹.
۱۹. بلادی، سید عبدالعزیز، ریشه‌شناسی واژه‌های منتخب گویش بوشهری، به راهنمایی دکتر محمود رضا دستغیب بهشتی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبانهای باستانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۹.
۲۰. پالیزان، کرم‌الله، نظام آوایس گویش کردی ایلام، به راهنمایی دکتر محمود بی‌جن‌خان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۰.
۲۱. پورشیریفی، محمود، فرهنگ واژگان و اصطلاحات و گویش محلی مردم انار، به راهنمایی دکتر جواد برومند سعید، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۷۸.
۲۲. پولادی، امیر عباس، توصیف ساخت فعلی در گویش دزفولی، به راهنمایی دکتر محمد‌مهدی واحدی لنگرودی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۰.
۲۳. پولادی درویش، میترا، توصیف ساختمنان فعل در گویش بهدینان مرکز شهریزد، به راهنمایی دکتر ویدا شقاقي، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.
۲۴. پهم‌لی، غایب‌نظر، بررسی و توصیف گویش ترکمنی شهرگنبد کاووس، به راهنمایی دکتر رضا زمردیان، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۹.

۲۵. ترابی، محمدعلی، جنبه‌های اجتماعی دو زبانگی در آذربایجان (بحثی در زبان‌شناسی گویشی)، به راهنمایی دکتر علی اشرف صادقی، دکتری زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۶۱.
۲۶. تفكری رضایی، شجاع، کنترل فاعل در جملات خودایستا در زبان ترکی آذری، به راهنمایی دکتر علی درزی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۲.
۲۷. جراحی، بابک، آرایش سازه‌ها در زبان ترکی آذری، به راهنمایی دکتر ویدا شفاقی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۹.
۲۸. جعفری، آزیتا، بررسی واژه‌های خویشاوندی در زبان‌های هندواروپایی، به راهنمایی دکتر سعید عربان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۲۹. جعفری، محمدعلی، بررسی ساختمان فعل در گویش ترکی رزن، به راهنمایی دکتر سعید عربان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.
۳۰. جعفری، نصرالله، زمان و نمود در (عبارت فعل) گویش گیلکی روسری، به راهنمایی دکتر سیدعلی میرعمادی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۹.
۳۱. جعفرزاده فدکی، سید علیرضا، نظام آوازی گونه شهر تربت حیدریه از دیدگاه واج‌شناسی زیشی، به راهنمایی دکتر سید مهدی سمائی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۳۲. جعفری بنی اردلان، محمد، بررسی ساختمان صرفی اجزاء کلام در گویش ترکی بهار (همدان) و مقایسه آن با زبان ترکی آذری، به راهنمایی دکتر مصطفی عاصی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۴.
۳۳. جلالی امام، سیده لعیا، بررسی گویش املشی، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۳۴. جلالی خالص، واله، مقایسه دولجهجه بافتی وزرنده، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی،

کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.

۳۵. جلالی دهکردی، مریم، بررسی گویش و انشان، به راهنمایی دکتر احمد تفضلی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۴.

۳۶. چهاردولی، داود، بررسی ساختار نحوی جملات ساده گویش ملایری بر پایه نظریه گشتاری، به راهنمایی دکتر خسرو غلامعلی‌زاده، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه رازی کرمانشاه، ۱۳۸۱.

۳۷. حاجیانی، فرج، بررسی توصیفی، تطبیقی و ریشه‌شناخنی گویش دشتی، به راهنمایی دکتر ژاله آموزگار، دکتری فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.

۳۸. حبیب‌زاده میبدی، لیلی، بررسی ساخت‌واژه در گویش یزدی (مرکز شهر یزد)، به راهنمایی دکتر سعید عربیان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.

۳۹. حیدری مزرعه جهان، عبدالحسین، تجزیه و تحلیل فرایندهای زبان ترکی آذربایجان اساس واج‌شناسی خود واحد، به راهنمایی دکتر یدالله ثمره، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۱.

۴۰. خادم‌العلماء، علی، وام‌واژه‌های ایرانی میانه غربی در زبان ترکی آذربایجان، به راهنمایی دکtor فرج زاهدی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.

۴۱. خادمی، شیرین، طرح ملی گویش‌شناسی ایران (بررسی مقایسه‌ای واژگان و جملات پایه در ۴۰ روستا از استانهای کردستان و کرمانشاه)، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.

۴۲. خانجانی، زیلا، طرح ملی گویش‌شناسی ایران (بررسی مقایسه‌ای واژگان و جملات پایه در ۲۰ روستای استانهای هرمزگان و فارس)، به راهنمایی دکتر یدالله ثمره، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.

۴۳. خواستار، مریم، بررسی عناصر واج‌شناسی گویش سبزواری، به راهنمایی دکتر محمود بی‌جن‌خان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.

۴۴. خلچزاده، زهرا، ساخت فعل در گویش بومی کرج، به راهنمایی دکتر سید محمد ضیاء‌حسینی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۴۵. خلیقی، شهلا، بررسی دوگانگی تحلیل واجی در گویش کردی سقزی، به راهنمایی دکتر محمود بی‌جن خان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۰.
۴۶. خلیل‌زاده، امیر، تجزیه و تحلیل فرایندهای واجی در نظام واکه‌ای گویش سلاماس بر اساس نظریه واج‌شناسی زایشی، به راهنمایی دکتر علی افخمی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۴۷. خیری، طاهره، مقایسه دوگونه زبانی درواری و دامغانی، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۴۸. دلبری، حسین، بررسی و توصیف گویش دلبر، به راهنمایی دکتر تقی وحیدیان کامیار، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۰.
۴۹. دورقری، حمیرا، طرح ملی گویش‌شناسی ایران (بررسی مقایسه‌ای واژگان و جملات پایه در ۲۰ روستا از استانهای تهران و خراسان)، به راهنمایی دکتر یدالله ثمره، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.
۵۰. دوستی، محمد، بررسی توصیفی ساخت‌واجی، تصریفی و اشتاقاقی واژه در گویش سیستانی ادیمی، به راهنمایی دکتر جلال رحیمیان، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه شیراز، ۱۳۸۰.
۵۱. راغبی، محمد‌حسین، بررسی و توصیف گویش فردوس، به راهنمایی دکتر رضا زمردیان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۱.
۵۲. رجب‌زاده، علی‌اصغر، برخورد زبانی میان فارسی، مازندرانی و ترکی در شهرستان گلوگاه، به راهنمایی دکتر سید محمد ضیاء‌حسینی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۲.
۵۳. رحمتی، ایرج، بررسی ساختمان فعل در گویش تاتی تاکستان و منطقه بوئین زهرا، به راهنمایی دکتر سعید عربیان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد

۱۱۷. اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۵۴. رستگار مقدم بجستانی پور، محمد، توصیف زبان‌شناختی گویش خراسانی (گونه بجستانی)، به راهنمایی دکتر جهانگیر فکری ارشاد، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۷۹.
۵۵. رستم بیک تقریبی، آنوسا، طرح ملی گویش‌شناسی ایران (بررسی مقایسه‌ای واژگان و جملات پایه در ۲۰ روستا از استانهای یزد و همدان)، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.
۵۶. رستمی، علیرضا، بررسی گویش کرمانجی قوچان، به راهنمایی دکتر سید مهدی سمائی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۵۷. رضایی، طاهره، مقایسه دستوری فارسی میانه با گویش بندرعباس (پشت شهر)، به راهنمایی دکتر زهره زرشناس، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبانهای باستانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۱.
۵۸. رضی نژاد، محمد، واج‌شناسی گویش ترکی مشکین شهر بر پایه نظریه خود واحد، به راهنمایی دکتر محمود بی‌جن خان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.
۵۹. رمضانیان، علیرضا، فرهنگ واژگان تات‌نشین‌های اسفراین، به راهنمایی دکتر حسینعلی یوسفی، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سبزوار، ۱۳۷۹.
۶۰. رهبر زارع، مژگان، بررسی گویش کرج، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۶۱. زارع، علی‌اکبر، بررسی مقایسه‌ای تکیه و آهنگ در گونه یزدی و فارسی معیار، به راهنمایی دکتر کتایون مزداپور، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۶۲. زارعی پور، پروانه، ساخت فعل در گویش مینابی (مرکز شهر)، به راهنمایی دکتر علی محمد حق‌شناس، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۰.

۶۳. زنده‌بودی، حسین، فرهنگ، ادب و گویش تنگی‌سری، به راهنمایی دکتر محمد‌مهدی جعفری، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۷.
۶۴. سعادتی، یدالله، بررسی ساخت‌واژی و ندھای تصرفی و اشتراقی در گویش لری خرم‌آبادی، به راهنمایی دکتر علی محمد حق‌شناس، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۶۵. سلیمانی مقدم، سیفعلی، بررسی و توصیف گویش کردی کرمانشاهی، به راهنمایی دکتر رضا زمردیان، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۹.
۶۶. شاکری، مهدی، گویش سید خلیل (مازندرانی)، به راهنمایی دکتر فرج زاهدی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبانهای باستانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۶.
۶۷. شیبی، اصغر، بررسی مقابله‌ای-نمادی ضرب المثلها در زبانهای آذری و فارسی، به راهنمایی دکتر مهدی نوروزی خیابانی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۶۸. شجاعی، محمود، پژوهشی در گویش دشتستان، به راهنمایی دکتر محمد‌مهدی جعفری، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شیراز، ۱۳۸۰.
۶۹. شرفی، ساسان، بررسی میزان همبستگی بین عوامل اجتماعی-فرهنگی و صورتهای خطاب در عربی اهوازی، به راهنمایی دکتر علی افخمی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۱.
۷۰. شعبانی، محمدباقر، بررسی و توصیف گویش شویلاشت دهستان بخش چهاردانگی شهرکیاسر (شهرستان ساری)، به راهنمایی دکتر رضا زمردیان، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۹.
۷۱. شهیدی، اشرف‌السادات، بررسی دوگونه زبانی حاجی‌آبادی و سیرجانی، به راهنمایی دکتر یدالله ثمره، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۷۲. شیخ‌سنگ تجن، شهین، بررسی عناصر واج‌شناختی گویش تالشی شهرستان ماسال و شاندرمن، به راهنمایی دکتر محمود بی‌جن خان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۰.

۷۳. شیخ زاده مرند، ابراهیم، رابطه بین صورت و نقش در ساخت واژه زبان آذری و فارسی (تصویرگونگی)، به راهنمایی دکتر سید علی میرعمادی، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۷۹.
۷۴. صادقی، محسن، بررسی گویش کردی کرمانجی، به راهنمایی دکتر محمدرضا دستغیب بهشتی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبانهای باستانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۷.
۷۵. صادقی قهروندی، نسترن، گویش قهروندی، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.
۷۶. صادقی نیارکی، عبدالله، وندهای تصریفی و اشتقاچی زبان ترکی با تکیه بر گویش نیارکی، به راهنمایی دکتر مصطفی عاصی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۵.
۷۷. طالبی رنجبر نوش‌آباد، محمد، گویش، اصطلاحات و ضرب المثلهای مردم رفسنجان، به راهنمایی دکتر سید ابوطالب میرعبدیینی، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۸.
۷۸. طولانی، قاسم، بررسی گویش الوری، به راهنمایی دکتر مجتبی منشی‌زاده، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۰.
۷۹. عاده، بی‌بی حمیده، آرایش سازه‌ها در زبان ترکمنی، به راهنمایی دکتر مهدی نوروزی خیابانی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۸۰. عبدالله‌زاده راد، ارسلان، نظام آوازی گویش آستانه اشرفیه (مرکز شهر)، به راهنمایی دکتر سعید عریان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۸۱. عطابخش، فرزانه، مقایسه دو گونه زبانی دزفولی و شوشتری، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.
۸۲. عطاری، محمدرضا، بررسی و توصیف گویش طبس، به راهنمایی دکتر رضا زمردیان، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۹.

۸۳. علیرضایی، کرم، فرهنگ واژگان شهر پیش از تاریخ، به راهنمایی دکتر محمد رضا سنگری، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول، ۱۳۷۴.
۸۴. علیزاده، حسین، پژوهشی در زبان و ادبیات عامه مردم تبریت حیدریه، به راهنمایی دکتر محمد تقی راشد محصل، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.
۸۵. عمامی، نظام، بررسی و توصیف گویش مرودهشت، به راهنمایی دکتر رضا زمردان، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۸۰.
۸۶. غنی لو، توکل، ساخت گروه اسمی در زبان ترکی آذری بر اساس نظریه ایکس تیره، به راهنمایی دکتر علی درزی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۸۷. غفاری، جمیله، اصول مرجع‌گزینی در زبان‌کردی سندج بر اساس نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی، به راهنمایی دکتر ارسلان گلفام، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۸۸. فرهادی راد، یوسف، بررسی ریشه‌شناسانه واژگان گویش بافت، به راهنمایی دکتر محمود رضا دستغیب بهشتی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبانهای باستانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۹.
۸۹. فلاح، علی محمد، گروه‌های نحوی در گویش آملی (مازندرانی)، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۱.
۹۰. قربان‌زاده کلانپایی، عیسی، بررسی مقابله‌ای واژگان زبان ترکی استانبولی و آذری، به راهنمایی دکتر مهدی نوروزی خیابانی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۹۱. قره‌بایی، نوراحمد، بررسی مقابله‌ای آواهای فارسی و ترکمنی، به راهنمایی دکتر مجتبی منشی‌زاده، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۳.
۹۲. کارآموز، مهدیه، بررسی زبان‌شناسختی گویش کرمانی، به راهنمایی دکتر فیروز صدیقی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۹.

۹۳. کاظمی، رحمت، بررسی و توصیف گویش تایباد، به راهنمایی دکتر رضا زمردیان، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۹.
۹۴. کفash بجستانی، محمد، بررسی و توصیف ساخت‌واژه در گویش بجستان، به راهنمایی دکتر منصور فهیم، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۱.
۹۵. گرشاپی، نورالله، گویش رامهرمز (ورمزی)، به راهنمایی دکتر محمدرضا سنگری، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول، ۱۳۷۹.
۹۶. گلستانی، حمید، نحو گویش مازندرانی (ساروی) در قالب نظریه اصول و پارامترها، به راهنمایی دکتر منیژه یوحنا، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۷۹.
۹۷. مجتبی، بهروز، بررسی ساختمان صرفی و آوایی افعال در گویش مازندرانی شاهوی، به راهنمایی دکتر ارسلان گلفام، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.
۹۸. محبوی آرانی، عباس، بررسی ساخت آوایی و ساخت‌واژه در گویش آران و بیدگل، به راهنمایی دکتر منصور فهیم، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۹۹. محمدثاد شبی، شمسی، بررسی اسم مركب و مشتق در زبان ترکی آذربایجانی، به راهنمایی دکتر ارسلان گلفام، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۰.
۱۰۰. محمدی، شعله، توصیف و تحلیل نظام آوایی زبان‌کردی (گویش سندجی) براساس واج‌شناسی زایشی و واج‌شناسی جزء مستقل، به راهنمایی دکتر محمد دبیر مقدم، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۲.
۱۰۱. مدنی، الهام، بررسی گفتار کودکانه با تکیه بر گویش ساروی، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.
۱۰۲. مرادی، بهمن، مقایسه لهجه نقده بالهجه تبریز (دوگونه ترکی آذربایجانی)، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، پژوهشگاه علوم انسانی و

مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۰

۱۰۳. مرادی، علی محمد، تصریف و استقاق واژه در گویش کردی کلهری بر اساس صرف زایشی، به راهنمایی دکتر علی محمد حق‌شناس، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
۱۰۴. مزرعی، عباس، فرهنگ رازی، به راهنمایی دکتر مظاہر مصفا، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۲.
۱۰۵. مستعلی، پرستو، بررسی زبان‌شناختی گونه‌فارسی جاہلی تهران، به راهنمایی دکتر علی درزی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۱۰۶. مشایخ، طاهر، بررسی کاربرد گیلکی و فارسی در میان دانش‌آموزان پیش‌دانشگاهی و والدین آنها در شهر رشت، به راهنمایی دکتر یحیی مدرسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۲.
۱۰۷. مشگی اصل، مهدی، بررسی گروههای اسمی و فعلی در زبان ترکی آذربایجانی بر پایه نظریه نحو ایکس تیره، به راهنمایی دکتر مهدی مشکوٰ الدینی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه فردوسی مشهد، ۱۳۷۹.
۱۰۸. مصباح‌کیا، مژگان، بررسی تفاوت ساخت واژه‌های دو گویش گیلکی رشت (گویش غرب گیلان) و گیلکی لنگرود (گویش شرق گیلان)، به راهنمایی دکتر سید محمد ضیاء‌حسینی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۱۰۹. مصطفی‌پور، محمد، بررسی و توصیف گویش مردم سرایان، به راهنمایی دکتر رضا زمردیان، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند، ۱۳۷۹.
۱۱۰. مظلومی، علیرضا، مقایسه آوایی و واژگانی گونه‌های ترکی چایپاره و تبریز، به راهنمایی دکتر یدالله ثمره، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.
۱۱۱. معراجی‌لرد، جواد، زبان تاتی در شاهروod و خلخال شامل دستور، فرهنگ لغات و اصطلاحات، به راهنمایی دکتر برات زنجانی، کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی،

- دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۷.
۱۱۲. مقیمی‌زاده، رضاپاشا، بررسی ساخت و اثر در گونه کرمانی، به راهنمایی دکتر سعید عربان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۰.
۱۱۳. مهاجرین کرمانی، مژگان، بررسی گویش سیوندی از دیدگاه واج‌شناسی زایشی، به راهنمایی دکتر سیدعلی میرعمادی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.
۱۱۴. میزرایی، رحمان، توصیف زبان‌شناختی گویش لری (گونه دهلرانی)، به راهنمایی دکتر محمد عموزاده، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۷۹.
۱۱۵. میرهادی، شهلا، گردآوری دو گویش دریاسر و کتیگرورزل، به راهنمایی دکتر هرمز میلانیان، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۴۸.
۱۱۶. ناصر مهارلویی، مهرنگار، بررسی گویش مهارلویی، به راهنمایی دکتر منصور فهیم، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.
۱۱۷. بنی‌زاده مقدم، جواد، واژه‌نامه ریشه‌شناسانه گویش گنابادی (روستای نوقاب)، به راهنمایی دکتر محمود رضا دستغیب بهشتی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۹.
۱۱۸. نعیم‌آبادی، مریم، گویش نیشابوری، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۲.
۱۱۹. نورایی، بهنام، واژه‌نامه ریشه‌شناسانه گویش خُنجی، به راهنمایی دکتر محمود رضا دستغیب بهشتی، کارشناسی ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۸۱.
۱۲۰. نوروزی زیده‌ی، طاهره، بررسی فرایندهای واجی گویش گیلکی رشت در چهارچوب واج‌شناسی خود واحد، به راهنمایی دکتر عالیه کرد زعفرانلو کامبوزیا، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۲.
۱۲۱. ولایی، هما، مقایسه دولهجهه همدانی و تویسرکانی، به راهنمایی دکتر ایران کلباسی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ۱۳۷۹.

۱۲۲. ولیدی، نصرالله، بررسی و مقایسه دو زبان کردی و فارسی از نظر انسجام متنی، به راهنمایی دکتر کیوان زاهدی، کارشناسی ارشد آموزش زبان فارسی، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۲.
۱۲۳. هاشمی بنی، رضا، توصیف زیان‌شناختی گویش ترکی بُن، به راهنمایی دکتر سعید کتابی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان، ۱۳۷۹.
۱۲۴. یاراحمدزه‌ی، ناهید، ساخت درونی گروه اسمی گویش بلوچی سرحدی بر اساس نظریه ایکس تیره، به راهنمایی دکتر علی درزی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه تهران، ۱۳۸۰.
۱۲۵. یحیی‌زاده، سید اکبر، بررسی زبان‌شناختی گویش تاتی شاهروド و خلخال، به راهنمایی دکتر محمود رضا دستغیب بهشتی، کارشناسی ارشد زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه شیراز، ۱۳۸۲.

126. Abdollahi Guilani, Mohammad, *A Linguistic Classification of Affixes in Rashti Guilaki*, Supervised by Dr. S.M. Ziahosseini, M.A. in Linguistics, Islamic Azad University - Tehran Central Branch, 1998.

127. Askari Kermani, Hamid, *Persian Colour Terms Used in Kerman and Its Suburbs: A Sociolinguistic Perspective*, Supervised by Dr. L. Yarmohammadi, M.A. in Linguistics, Shiraz University, 1995.

128. Bagherzadeh Kasmani, Morad, *A Description of the Mazandarani Dialect (Baboli)*, Supervised by Dr. F. Sadighi, M.A. in Linguistics, Shiraz University, 1998.

129. Davoodi Bonab, Mohammad, *Binding Principles in Azari Turkish (G.B. Approach)*, Supervised by Dr. A. Gofam, M.A. in Linguistics, Tarbiat Modarres University, 2001.

130. Falahati, Mohammad Reza, *Variations in the Use of Prepositions as Shown by Guilaki Speakers of Fuman and Rasht*, Supervised by Dr. M. Yamini, M.A. in Linguistics, Shiraz University, 2000.

131. Fereiduni, Javid, *A Sociolinguistic Study on Multilingualism: A Domain Analysis Perspective (Orumiyeh Province)*, Supervised by Dr. L. Yarmohammadi, M.A. in Linguistics, Shiraz University, 1998.

132. Ghaitori, Amer, *Verbal Categories in Ilami Kurdish*, Supervised by Dr. A.M. Haghshenas, M.A. in Linguistics, Allameh Tabataba'i University, 1993.

133. Gowhari, Habib, *Classification and Characterization of Initiating Acts in Kurdish Conversations of Ilam and Kermanshah*, Supervised by Dr. L. Yar-

- mohammadi, M.A. in Linguistics, Shiraz University, 2002.
134. Hajilou, Taghi, *A Description of Simple Sentences in Zanjani Turkish within Chafe's Model*, Supervised by Dr. M. Yamini, M.A. in Linguistics Shiraz University, 2002.
135. Khademi, Gholam Reza, *The Syntactic Study and Description of Simple Sentences of Bakhtiari Dialect*, Supervised by Dr. Kh. Gholamali Zadeh, M.A. in Linguistics, Razi University of Kermanshah, 2002.
136. Mamassani, Shirin, *A Morpho-Syntactic Description and Analysis of Pronominal Clitics in Dalvari Dialect*, Supervised by Dr. M.M. Vahedi Langaroudi, M.A. in Linguistics, Tarbiat Modares University, 2001.
137. Pooladi, Amir Abbas, *The Description of the Verb Phrase in Dezfuli Dialect*, Supervised by Dr. M.M. Vahedi Langaroudi, M.A. in Linguistics, Tarbiat Modares University, 2001.

جمع‌بندی: با نگرشی کلی به بررسی‌های گویش‌شناختی که در قالب پایان‌نامه‌های تحصیلی در کشور به انجام رسیده‌اند، می‌توان چنین گفت که، با وجود محدودیت و پراکندگی پژوهش‌های این حوزه تا پیش از دهه ۷۰ شمسی، این روند مطالعاتی در خلال دهه گذشته از نظر کمی و کیفی به طور چشمگیری رو به بهبود داشته است. اطلاعات کامل ارائه شده در این دو مجموعه نیز مؤید این ادعاست. در فاصله زمانی ۱۳۳۹ تا ۱۳۶۹ مجموعاً ۶۲ پایان‌نامه در این زمینه در گروههای آموزشی ذیربسط ارائه شده، حال آنکه، بر اساس آمار موجود، این رقم در سالهای ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۲ به بیش از ۴۰ پایان‌نامه رسیده است.

نتایج تحلیل آماری- موضوعی اطلاعات مندرج در این دو مجموعه نشان می‌دهد که تمایل به بررسی صرفی- واژگانی گویشها، در صدر پژوهش‌های معرفی شده قرار داشته و پس از آن، به ترتیب، مطالعات نحوی- دستوری، تحلیلهای آوایی و سپس تحقیقات نظری، ریشه‌شناختی، جامعه‌شناختی و غیره هریک در رده‌های بعدی قرار دارند. از مجموع بررسی‌های صورت گرفته، ۶۸ پایان‌نامه نیز به مطالعه تطبیقی ویژگی گویشها اختصاص یافته است که البته طرف مقایسه در نیمی از این تعداد، فارسی معیار بوده است. از میان زیانها و گویش‌های مورد مطالعه، بیشترین میزان بررسی مربوط به زبان ترکی بوده (۵۴ مورد) و پس از آن، به ترتیب، می‌توان به کردی (۳۷ مورد)، مازندرانی (۳۰ مورد)، لری (۲۵ مورد)، گیلکی (۲۲ مورد)، بلوجی (۱۵ مورد) و تاتی (۹ مورد)

اشارة کرد. این مطالعات، به ترتیب بسامد وقوع در رشته‌های زبان‌شناسی همگانی، زبان و ادبیات فارسی، فرهنگ و زبانهای باستانی، آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان، آموزش زبان انگلیسی و مردم‌شناسی به انجام رسیده است.

از ۲۲ دانشگاه دولتی و آزاد مورد نظر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران تعداد را در این زمینه به خود اختصاص داده و سپس دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی (۶۶ مورد)، دانشگاه شیراز (۵۱ مورد)، دانشگاه علامه طباطبائی (۴۱ مورد)، دانشگاه فردوسی مشهد (۳۲ مورد)، دانشگاه تربیت مدرس (۲۷ مورد) و دانشگاه اصفهان (۲۰ مورد) به ترتیب در رده‌های بعدی قرار می‌گیرند. همچنین از میان استادان دانشگاه‌ها، به ترتیب، آقایان دکتر علی محمد حق‌شناس، دکتر علی اشرف صادقی، دکتر رضا زمردیان، دکتر محمود رضا دستغیب بهشتی، دکتر یدالله ثمره و خانم دکتر ایران کلباسی راهنمایی بیشترین تعداد پایان‌نامه را در این حوزه بر عهده داشته‌اند.

نکته قابل توجه اینجاست که بر اساس آمار موجود، سهم مطالعات گویش‌شناختی را نسبت به میزان کل پایان‌نامه‌های زبان‌شناختی دانشگاه‌های کشور باید قریب به ۲۰ درصد برآورده کرد که رقم قابل ملاحظه‌ای است و چنانچه این مطالعات در آینده در قالب یک برنامه سازمان یافته و با جهت‌گیری مناسب‌تری تداوم یابد، خواهد توانست در پیشبرد پژوهش‌های تطبیقی و در نهایت کمک به تکمیل و تنظیم اطلس زبان‌شناسی ایران، نقش بهسزایی داشته باشد. امید است که برآیند این پژوهش بتواند، ضمن بازنمایی تلاشهای صورت گرفته، موجبات بسط و غنای تحقیقات تخصصی در این زمینه را بیش از پیش فراهم آورد.

